

HAZIRLAYAN: SİNEM ALPER, ADNAN ATA ÖNVURAL

KALKINMA KOMİTESİ ÇALIŞMA REHBERİ

İçindekiler

<i>İçindekiler</i>	1
<i>Genel Sekreterin Mesajı</i>	2
<i>Komitenin Tarihçesi ve Yapısı</i>	3
<i>Gündem Maddesi Avrupa'daki enerji krizi ve bunun küresel enflasyona etkileri</i>	4
<i>Problemin Tanımı</i>	4
<i>Kavram Sözlüğü</i>	5
<i>Problemin Tarihçesi</i>	6
<i>Problemin Güncel Durumu</i>	8
<i>Problemin Çözümüne Yönelik Yapılan Çalışmalar ve Birleşmiş Milletler'in Bakış Açısı</i> ...	9
<i>Problemde Rol Oynayan Aktörler</i>	10
<i>Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular</i>	11
<i>Araştırma Önerisi</i>	12
<i>Kaynakça</i>	12
<i>Gündem Maddesi Vergi Kaçakçılığı ve Bunun Küresel Ticarete Etkisi</i>	13
<i>Problemin Tanımı</i>	13
<i>Problemin Tarihçesi ve Yapısı</i>	13
<i>Problemin Güncel Durumu</i>	15
<i>Problemde Rol Oynayan Aktörler</i>	16
<i>Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular</i>	16
<i>Kaynakça</i>	16

Genel Sekreterin Mesajı

Saygıdeğer Katılımcılar,

18-19-20 Ocak 2025 tarihlerinde beşincisini gerçekleştireceğimiz TMUN'25'in Genel Sekreteri olarak sizlere hizmet vereceğimi söylemekten onur duyuyorum. Takev Model Birleşmiş Milletler Konferansı'nın daha önce üç oturumunu da bizzat orada bulunarak gözlemlemiş ve farklı pozisyonlarda rol almış biri olarak, Genel Direktörüm sevgili Ezgi Yalçın ile TMUN'un her anlamdaki misyonunu ve vizyonunu size aktarmak için çalışıyoruz.

Geçmiş senelerde yaşamış olduğumuz akademik ve organizasyon anlamındaki deneyimlerimizi göz önünde bulundurarak sizler için unutulmaz bir tecrübe sağlayacağımızdan emin olabilirsiniz. TMUN'25, akademik anlamda yeni bakış açıları ve öğretiler kazanmanız için birebir bir konferans olacaktır.

Sevgili Akademik Ekibim özellikle öğretici ama aynı zamanda tartışmacı bir konferans ortamının sağlanması için çok çalıştılar ve çalışmaya devam ediyorlar. Katılımcılar yeni fikirler üzerinde tartışarak güncel ve geniş kapsamlı problemler hakkında çözümler üretirlerken organizasyon ekibimizin, katılımcıların konferans deneyimlerini en yüksek seviyede tutmak için çalışacağını bilmelisiniz.

Şimdiden sevgili organizasyon ve akademik ekibimizle gurur duyuyor ve sizlerden gelecek olan yenilikçi ve özverili çalışmaları heyecanla bekliyoruz.

Saygılarımla,

Mehmet Ege Şahin TMUN'25 Genel Sekreter

Komitenin Tarihçesi ve Yapısı

[Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı \(UNDP\)](#) 1966'da Birleşmiş Milletler Genişletilmiş Teknik Yardım Programı'nın Birleşmiş Milletler Özel Fonu ile birleşmesi sonucu oluşan bir kuruluştur. UNDP'nin hedefi yoksulluğu bitirmek, hükümetlerin demokrasinin prensiplerine uygun kararlar almasını desteklemek ve insanların yaşam koşullarını geliştirmek için kapsamlı kurumlar açmaktır. UNDP; insanların savaş, yoksulluk, ekonomik krizler, su kıtlığı ve küresel ısınma sorunlarını en aza indirmeyi hedefler ve bu doğrultuda ülkelerin bilgi, deneyim ve teknolojik kaynaklarını birleştirerek daha kaliteli bir yaşama imkan sunar.

Birleşmiş Milletlerin kalkınma programlarının öncüsü olarak UNDP 170 ülkede ve bölgede eşitsizliği ve yoksulluğu sonlandırmak için çalışır. Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ülkelerin politika geliştirmesine, liderlik becerilerini arttırmasına ve kurumsal kapasitelerini iyileştirmesinde görev alır ve bu görevler doğrultusunda Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinin uygulanmasına destek olur. Komitenin görevi 6 temel gelişim alanları üzerinedir: yoksulluk ve eşitsizlik, yönetim ve denetim, ekonomik ve ekolojik dayanıklılık, çevre bilinci, enerji kaynaklarının yönetimi ve cinsiyet eşitliği. UNDP kuruluşunda bu yana finansal destekler aracılığıyla sürdürülebilir kalkınmayı destekleyen ve özel ülkelerin ekonomik kalkınmasını için asistanlık sağlayan birçok anlaşma ve çerçeve sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşmelere örnek olarak: [Sürdürülebilir Kalkınma için Entegre Ulusal Finansman Çerçeve Sözleşmesi](#), 2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi gösterilebilir. Ülkelerin ekonomik küreselleşmeden pozitif faydalar elde etmek için ekonomilerini güçlendirmelerin destekleyen UNDP; piyasa ve özel sektör önderliğinde büyüme alanında da dahil olmak üzere, gelişmekte olan ülkeler arasındaki en iyi uygulamaların, kaynakların ve teknik bilgilerin bir havuzda toplanması, öğrenilmesi ve paylaşılması için ortam hazırlamaktadır.

Gündem Maddesi

Avrupa'daki enerji krizi ve bunun küresel enflasyona etkileri

Problemin Tanımı

Avrupa'daki enerji krizi, özellikle 2022 yılında Rusya'nın Ukrayna'yı işgali sonrası daha belirgin hale gelmiştir. Rusya, Avrupa'nın doğalgaz tedarikinde önemli bir rol oynadığından, bu bölgedeki gaz arzındaki kesintiler enerji fiyatlarında keskin artışlara yol açmıştır. Doğal gaz ve petrol gibi enerji kaynaklarının fiyatlarındaki bu yükseliş, sanayi üretimi ve ısınma maliyetlerini artırarak hem tüketici hem de üretici fiyatları üzerinde baskı kurmuştur. Avrupa'da elektrik ve doğal gaz fiyatlarının hızla yükselmesi, küresel enflasyonun artmasına neden olmuştur.

Bu enerji krizi, Avrupa Bölgesi'nde enflasyonun yüzde 10'un üzerine çıkmasına neden olmuş, Almanya ve İngiltere gibi ülkelerde enerji fiyatları tarihi rekor seviyelere ulaşmıştır. Enerji maliyetlerindeki bu artış, üretim maliyetlerini direkt etkileyerek pek çok ürün ve hizmetin fiyatının yükselmesine sebebiyet vermiştir. Avrupa'daki enerji krizinin küresel etkileri, özellikle enerji bağımlılığı yüksek olan; gelişmekte olan ülkelerde daha belirgin hale gelmiş ve bu ülkelerin ekonomilerini ciddi şekilde zorlamıştır. Covid 19 pandemisi ile azalan talepler Avrupa'daki ekonomik büyümeyi sınırlandırmış ve Avrupa Merkez Bankasını faiz oranlarını düşürme stratejisine yönetmişti. Fakat Rusya- Ukrayna Savaşında Rusya, Avrupa'ya yaptırım olarak enerji ithalatının %50'sini kestiği için Avrupa'nın pandemi sonrası ekonomik kalkınma planları engellenmiştir. Rusya, Avrupa'nın enerji, ihtiyacının yaklaşık %50'sini karşıladığından dolayı Avrupalı liderler vatandaşların ısınma ve beslenme alışkanlıklarının minimum zarar görmesi için tüketim alışkanlıklarında değişikliklere ve sürdürülebilir enerji kaynaklarına yönelmektedir.

Doğalgaz ve petrol kaynaklarının bir diğer sorun yarattığı alan ise üretimdir. Fosil yakıtlar Avrupa'nın enerji üretiminin %70'ini karşılamaktadır ve Rusya'nın yaptırımları sonucunda enerjiye olan arzın azalması talebi arttırmış, talebin artması ise enerji fiyatlarında 1990'lara kıyasla %44'ük bir enflasyon meydana getirmiştir. Enerji fiyatlarındaki bu sıçrama ürünlerin üretim maliyetini artırıyor ve artan üretim maliyeti zincirleme bir etki yaratarak piyasadaki ürün fiyatlarında artış meydana getiriyor. Avrupa'nın enerji alanında Rusya'ya bağlı olmasının üretim ve ticaret açısından bir diğer sıkıntısı ise artan taşıma fiyatları. Ürünlerin fabrikalardan dağıtım fiyatı her geçen gün artıyor ve bu da üreticileri kâr elde edebilmek için ürün fiyatlarını arttırmaya zorluyor. Avrupa Merkez Bankası covid 19 sonrası ekonomik durgunluğu canlandırmak için faiz oranlarını rekor düzeyde düşük tutuyordu fakat enflasyondaki bu sıçrama fiyat istikrarı için de bir şeyler yapması gerektiği yönündeki baskıları artırıyor. Rusya'nın fosil yakıtlarına ve enerjisine bağımlılık Avrupa'yı yeni enerji kaynakları aramaya ve ekonomik stratejisini tekrardan şekillendirmeye itiyor.

Enflasyon sadece Avrupa'nın sorunu değil, Avrupa ile ticaret halindeki tüm ülkeler için bir tehdit oluşturuyor. Amerika Birleşik Devletleri'nde tüketici fiyatları son 39 yılın en hızlı artışını yaşadı. İngiltere'de son on yılın zirvesinde. Türkiye'de ise enflasyon yüzde 36'yı gördü. Brezilya'da da yüzde 10'un üzerine çıkarak son 18 yılın en yüksek düzeyine çıktı. Küresel enflasyondaki bu yükselişler vatandaşların alım gücünü kısıtlıyor ve yoksulluğa sebep oluyor. Birleşmiş Milletler Kalkınma Komitesinin ise ülkeler arasındaki politik ilişkilerin vatandaşların ekonomik refahına daha fazla zarar vermesini engellemesi gerekiyor.

Kavram Sözlüğü

1. Enflasyon:

Dolanımda bulunan para miktarıyla, malların ve satın alınabilir hizmetlerin toplamı arasındaki açığın büyümesi nedeniyle ortaya çıkan ve fiyatların toptan yükselişi, para değerinin düşmesi biçiminde kendini gösteren ekonomik ve parasal süreç.

Enflasyonun oluşumun en yaygın görülen sebebi alınmak istenen ürünün sayısının kısıtlı (arz kısıtlı), talebin ise çok olmasıdır. Rekabet içindeki alıcılar ürüne ulaşmak için ürüne daha fazla para vermeyi talep ederler ve bu ürünün fiyatının yükselmesine sebep olur. Enflasyon genellikle faiz oranları ile sabit tutulmaya çalışılan bir kavramdır ve ülkelerin faiz oranlarını merkez bankaları belirler. (Avrupa'da tek bir para birimi olduğu için Avrupa Merkez Bankası ortak bir organdır) Enflasyonun ülke ekonomileri için iyi veya kötü olduğu tartışmalı bir konudur fakat hiperenflasyona kadar varabilen bu kavramın kontrollü bir şekilde takip edilmesi ve gerekli ekonomik stratejiler ile desteklenmesi, sağlıklı bir ekonomik büyüme ve vatandaşların uzun vadeli refahı için önem arz eder.

2. REPowerEU:

REPowerEU, 2022'de Rusya'nın Ukrayna'yı işgaline yanıt olarak, 2030'dan önce Rus fosil yakıtlarına bağımlılığı sona erdirmek için bir Avrupa Komisyonu önerisidir. Plan 18 Mayıs 2022'de AB tarafından yürürlüğe geçmiş ve fosil yakıtlara olan bağımlılığı azaltmak için yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını arttırmayı hedeflemiştir.

3. Faiz Oranlarının Enflasyona Etkisi:

Enflasyonun yüksek olduğu zamanlarda piyasada dönen para miktarı fazladır, çünkü ürünlerin fiyatı normal fiyatlarının üstüne çıkmıştır. Fiyatlardaki artış tüketicileri; almak istedikleri ürünleri, ürünlerin fiyatı daha artmadan almaya itmektir. Bu da anlık olarak daha fazla para kullanımına ve arz arttığından dolayı enflasyonun daha da artmasına sebep olmaktadır. Faizin yüksek olduğu zamanlarda ise tüketiciler paralarının değerlendirilmesi için bankaya yatırmanın; bir ürün almaktan (konut, araba ...) daha mantıklı geliyor olduğuna inanır. Bu da tüketicileri elindeki parayı harcamaktansa bankalara yatırmaya iter. Bankada duran para arzı arttırmayacağından dolayı enflasyonda artışa sebep olmaz. Bu da faiz oranlarının enflasyonla ters orantıda olması gerektiğini gösterir. Faiz oranlarını politikacılar veya herhangi bir hükümet dairesi belirlemez, özel kuruluşlar olan Merkez Bankaları belirler. Avrupa Merkez Bankası enflasyonla mücadelede faiz oranlarını ayarlamak ile yükümlü olan kuruluştur.

4. Ekonomik Liberalizm:

Ekonomik liberalizm, piyasa ekonomisinin bireyci hatlara dayanmasını ve üretim araçlarının özel mülkiyette olmasını destekler. Ekonomik liberaller, serbest ticareti ve açık rekabeti engellediği için piyasaya yapılan hükümet müdahalesine ve korumacılığa karşı çıkma eğilimindedir, ancak mülkiyet haklarını korumak ve piyasa başarısızlıklarını çözmek için yapılan hükümet müdahalesini destekler. Ekonomik

liberalizmin piyasanın arz ve talep dengesi ile kendi kendini uzun vadede stabil tutacağı teorisini desteklerler. Yani iyi bir ürüne olan arz fazlalığı yüzünden zamanla ürünün fiyatının artacağını ve bu artışın üreticilerin eline daha fazla para geçmesini sağlayacağından üretilen ürün sayısının artması için sermayeyi arttıracığını böylece de üretilen ürün sayısı artacağından arzın talep ile dengeye geleceğini ve enflasyonların zamanla geçeceğini ifade eder.

5. Kuzey Akım 1:

Kuzey Akım 1, Rusya'nın St. Petersburg kıyısından başlayıp Baltık Denizi'nin altından geçerek kuzey doğu Almanya'ya uzanan 1200 km uzunluğunda bir boru hattı.

Problemin Tarihçesi

1. 1970'ler Enerji Krizi:

1970'lerde, OPEC'in (Petrol İhraç Eden Ülkeler Örgütü) petrol üretimini azaltması ve petrol fiyatlarını yükseltmesi, dünya genelinde enerji krizine yol açmıştır. Bu durum, Avrupa'da enerji maliyetlerini artırmış ve enflasyonu tetiklemiştir. Petrol fiyatlarındaki bu artış, üretim maliyetlerini yükselterek genel fiyat seviyelerini etkilemiş ve stagflasyon (yüksek enflasyon ve ekonomik durgunluk) dönemi yaşanmıştır.

2. 1990'lar ve 2000'ler: Enerji Piyasalarının Liberalleşmesi:

1990'larda ve 2000'lerde, Avrupa enerji piyasalarının liberalleşmesi ve entegrasyonu süreci yaşanmıştır. Bu dönemde, enerji tedarikinin çeşitlendirilmesi ve piyasa mekanizmalarının etkinleştirilmesi amaçlanmıştır. Ancak, enerji arz güvenliğine yeterince önem verilmemesi ve yenilenebilir enerji yatırımlarının yeterince hızlı artmaması, enerji fiyatlarında dalgalanmalara neden olmuştur. Özellikle Rusya ile enerji bağımlılığı, bu dönemde daha da belirgin hale gelmiştir.

3. 2020 ve Sonrası: Pandemi ve Rusya-Ukrayna Savaşı:

2020'de COVID-19 pandemisi, küresel enerji talebinde ciddi düşüslere yol açmış, ancak pandemiden çıkış sürecinde talebin hızla artması, enerji arzında sorunlar yaratmıştır. Enerji fiyatları bu dönemde dalgalanmış ve pandemi sonrası toparlanma sürecinde enflasyonist baskılar artmıştır.

2022 yılında Rusya'nın Ukrayna'yı işgali, Avrupa'daki enerji krizini daha da derinleştirmiştir. Rusya, Avrupa'nın en büyük doğal gaz tedarikçilerinden biri olduğundan, tedarik hattındaki aksaklıklar ve yaptırımlar nedeniyle gaz arzı kesintiye uğramıştır. Bu durum, doğal gaz ve elektrik fiyatlarının hızla yükselmesine yol açmış ve Avrupa'daki enerji maliyetlerini önemli ölçüde arttırmıştır.

4. Rusya'nın etkileri:

Avrupa, uzun yıllar boyunca enerji ihtiyaçlarının büyük bir kısmını Rusya'dan karşılamıştır. Özellikle doğal gazda, Rusya'nın Avrupa'ya ihracatı 2021 yılına kadar toplam tüketimin yaklaşık %40'ını oluşturuyordu. Bu bağımlılık, Avrupa'nın enerji güvenliğini ciddi şekilde tehlikeye atmıştır. Rusya, Avrupa'ya gaz tedarikinde Kuzey Akım 1 ve 2 gibi büyük altyapı projeleri ile güçlü bir konum elde etmişti. Ancak bu bağımlılık, jeopolitik gerilimlerin artmasıyla birlikte Avrupa'nın dezavantajına dönüştü.

Rusya'nın Şubat 2022'de Ukrayna'yı işgali, enerji krizini tetikleyen en önemli olaylardan biri olmuştur. Batı dünyasının Rusya'ya karşı uyguladığı ekonomik yaptırımlar, Rusya'nın Avrupa'ya enerji ihracatını kısıtlamasına veya tamamen durdurmasına yol açtı. Özellikle doğal gaz tedarikindeki kesintiler, Avrupa'da enerji fiyatlarının hızla artmasına ve gaz arzında ciddi sorunların yaşanmasına neden oldu. Bu da Avrupa'da hem tüketici hem de üretici fiyatlarında büyük bir enflasyonist baskı yarattı.

Rus devletine ait enerji devi Gazprom, Avrupa'ya enerji tedarik eden en büyük şirketlerden biridir. Gazprom, enerji arzını stratejik bir araç olarak kullanarak Avrupa üzerindeki etkisini artırmaya çalışmıştır. Ukrayna savaşı sonrasında Gazprom'un tedariki kesmesi, Avrupa'nın enerji krizinin derinleşmesinde doğrudan etkili olmuştur. Avrupa'nın kış aylarında doğalgaz depolarını doldurmakta zorlanması, enerji maliyetlerinin artmasına ve bunun enflasyon üzerindeki etkilerinin ağırlaşmasına yol açmıştır.

Rusya'nın enerji ihracatını kısıtlamasıyla birlikte enerji piyasalarında belirsizlik artmış ve bu durum enerji fiyatlarında spekülasyon dalgalarına neden olmuştur. Petrol ve doğal gaz fiyatlarındaki ani artışlar, sadece Avrupa'da değil, küresel ölçekte enerji maliyetlerini artırmış ve bu durum enflasyonu tetiklemiştir. Artan enerji maliyetleri, gıda üretimi, taşımacılık, sanayi üretimi gibi birçok sektörü etkileyerek genel fiyat seviyelerinin yükselmesine neden olmuştur.

5. AB'nin etkileri:

AB, enerji ihtiyaçlarının büyük bir bölümünü uzun yıllar boyunca Rusya'dan karşılamıştır. Özellikle Almanya, Kuzey Akım projeleri aracılığıyla Rus doğal gazına büyük oranda bağımlı hale gelmiştir. Bu bağımlılık, enerji arz güvenliği konusunda ciddi zafiyetler yaratmıştır. AB, enerji bağımlılığını azaltmak için yenilenebilir enerjiye geçişi hızlandırsa da bu süreçte yeterince hızlı ve etkili olamamıştır.

AB, enerji piyasalarını daha entegre ve rekabetçi hale getirme çabalarına rağmen, özellikle doğal gaz piyasasında tam bir entegrasyon sağlayamamıştır. Bu durum, kriz anlarında enerji arzında esneklik ve dayanıklılık eksikliğine yol açmıştır. Örneğin, AB ülkeleri arasında gaz depolama ve tedarik altyapıları konusunda yeterli koordinasyon sağlanamamış, bu da kriz dönemlerinde enerji dağıtımında sıkıntılar yaratmıştır.

AB, yenilenebilir enerjiye geçişi teşvik etmek için önemli adımlar atsa da, bu geçişin hızla gerçekleşmemesi, fosil yakıtlara olan bağımlılığı sürdürmüştür. Özellikle enerji krizinin derinleştiği 2022 yılında, Rusya'nın enerji tedarikini kesmesi, AB'nin kısa

vadede yeterli yenilenebilir enerji altyapısına sahip olmadığını göstermiştir. Bu durum, enerji fiyatlarında ani artışlara ve enflasyonun yükselmesine neden olmuştur.

6. ABD'nin etkileri:

ABD, hem enerji politikaları hem de jeopolitik stratejilerle bu krizin oluşumunda dolaylı bir rol oynamıştır. ABD'nin sıvılaştırılmış doğal gaz (LNG) ihracatını artırması, Avrupa'nın Rus gazına alternatif arayışlarını desteklese de, arz-talep dengesizliğini tam anlamıyla çözmekte yetersiz kalmıştır.

7. Orta Doğu Ülkeleri'nin (OPEC Ülkeleri'nin) etkileri:

OPEC ülkeleri, özellikle petrol üretimini sınırlama politikalarıyla küresel enerji fiyatlarını etkileyerek Avrupa'daki enerji krizine katkıda bulunmuştur. Yüksek petrol fiyatları, enerji maliyetlerini artırarak enflasyonu tetiklemiştir.

Problemin Güncel Durumu

Avrupa'daki enerji krizi, 2022 yılında Rusya'nın Ukrayna'yı işgaliyle birlikte hız kazandı ve kıta genelinde enerji arzında ciddi kesintilere yol açtı. Rusya, uzun yıllardır Avrupa'nın en büyük doğal gaz ve petrol tedarikçisi konumundaydı ve kıta, enerji ihtiyacının büyük bir kısmını Rusya'dan temin etmekteydi. Ancak Ukrayna'nın işgali sonrasında Rusya'ya uygulanan yaptırımlar ve Rusya'nın Avrupa'ya doğal gaz sevkiyatını önemli ölçüde azaltması, enerji piyasalarını alt üst etti. Bu durum, doğal gaz ve petrol fiyatlarının hızla yükselmesine neden oldu ve Avrupa'nın enerji maliyetlerinde büyük bir artışa yol açtı.

Özellikle Almanya, Rus doğal gazına en bağımlı ülkelerden biri olarak bu krizden en çok etkilenen ülkelerden biri oldu. Almanya'nın enerji tedarikinde yaşadığı sıkıntılar, sanayisinin önemli bir kısmını oluşturan enerji yoğun sektörlerde maliyetlerin hızla artmasına neden oldu. Bu artışlar, kimya, metal ve otomotiv gibi kritik sektörlerde üretim maliyetlerini yükseltti ve bu da zincirleme bir şekilde tüm ekonomiye yayıldı. Almanya'nın yanı sıra, İtalya, Fransa ve Polonya gibi diğer büyük Avrupa ekonomileri de enerji fiyatlarındaki bu dalgalanmaların olumsuz etkilerini hissetti.

Gaz arzındaki kesintiler ve enerji fiyatlarındaki ani yükseliş, yalnızca enerji yoğun sektörleri değil, aynı zamanda hizmet ve tüketim malları sektörlerini de etkiledi. Artan enerji maliyetleri, ısınma ve elektrik faturalarını da yükseltti ve hanehalklarının harcanabilir gelirlerini azalttı. Bu durum, Avrupa genelinde enflasyonun hızla yükselmesine neden oldu. Enflasyonist baskılar, merkez bankalarını faiz oranlarını artırmaya zorladı, bu da ekonomide büyümenin yavaşlamasına ve resesyon riskinin artmasına yol açtı. Sonuç olarak, enerji krizi, Avrupa ekonomisinin genel sağlığını tehdit eden bir kriz haline geldi ve hükümetleri hem kısa vadeli çözüm arayışlarına hem de uzun vadede enerji bağımsızlığını artırmak için stratejik planlar yapmaya zorladı.

Bu enerji krizi, sadece Avrupa'yı değil, küresel ekonomiyi de derinden etkiledi. Artan enerji maliyetleri, üretimden ulaşım kadar birçok sektörde maliyetleri artırarak küresel enflasyonu tetikledi. Euro Bölgesi'nde enflasyon, yüzde 10'un üzerine çıkarak

tarihi seviyelere ulaştı. Bu durum, özellikle enerji bağımlılığı yüksek olan gelişmekte olan ülkelerde ekonomik istikrarsızlıklara yol açtı ve küresel ticaretin maliyetlerini artırdı.

2023 ve 2024 yıllarında, Avrupa Birliği enerji krizine karşı çeşitli tedbirler almaya devam etti. Yenilenebilir enerji kaynaklarına yapılan yatırımlar artırıldı ve enerji tasarrufu önlemleri devreye sokuldu. Ancak, bu önlemler kısa vadede enerji fiyatlarını düşürmekte yeterli olmadı. Avrupa'nın enerji arzını çeşitlendirme çabaları, enerji bağımlılığını azaltmaya yönelik adımlar atılmasını sağladı. ABD'den ve diğer ülkelerden LNG (sıvılaştırılmış doğal gaz) ithalatı artırıldı, ancak bu da enerji maliyetlerini tam olarak dengeleyemedi.

Enerji krizinin küresel enflasyon üzerindeki etkileri halen devam etmekte. Artan enerji maliyetleri, özellikle gıda ve diğer temel ihtiyaç maddelerinin fiyatlarını artırarak tüketici harcamalarını olumsuz etkilemektedir. Bu durum, küresel ekonomik büyüme üzerinde baskı oluşturmaya devam ediyor. Enerji fiyatlarındaki belirsizlik, yatırım kararlarını ve ekonomik planlamayı zorlaştırıyor, bu da uzun vadeli ekonomik istikrarı tehdit ediyor.

Sonuç olarak, Avrupa'daki enerji krizi ve bunun küresel enflasyona etkileri, hem Avrupa hem de dünya genelinde ekonomik zorluklara neden olmaktadır. Enerji politikalarında köklü değişiklikler ve yenilikçi teknolojilerin kullanılması, bu krizin etkilerini hafifletmek için kritik öneme sahiptir. Avrupa Birliği ve diğer ülkeler, yenilenebilir enerji yatırımlarını artırarak ve enerji tasarrufu önlemlerini güçlendirerek bu krizden çıkış yolları aramaktadır.

Problemin Çözümüne Yönelik Yapılan Çalışmalar ve Birleşmiş Milletler'in Bakış Açışı

Avrupa Birliği'nin ekonomik bir kalkınma sağlayabilmesi için yapması gereken ilk adım problemin kökenine çözüm bulmaktır. Enerji krizi, fosil yakıtların eksikliğine dayalı bir kriz olduğun için Avrupalı devletlerin fosil yakıtlara olan bağlılığı krizden etkilenme şiddetlerini her geçen gün arttırmaktadır. Bu sebepten ötürü birçoğ Avrupa Birliği (AB) üyesi devlet, temiz enerji kaynaklarına yönelim göstermiştir.

Güneş enerjisi, özellikle de fotovoltaiğ (PV), řu anda Avrupa Birliğinde en hızlı büyüyen yenilenebilir enerji kaynağıdır. Geçtiğimiz yıl, AB'de üçte ikisi çatılara olmak üzere 56 GW güneş PV'si kuruldu; temiz enerjiye olan bu yönelim, tüketicileri güçlendiriyor, onları yüksek elektrik fiyatlarından koruyor ve arazi kullanımını azaltıyor. 2022 ve 2023 yıllarındaki kuruluşlar, Rusya'nın toplam 15 milyar metreküp doğalgaz ithalatına eşdeğer tasarruf sağlayarak AB gaz tedarikinde aksama riskini azalttı. Buna ek olarak sektör, %90'ı dağıtım tarafında olmak üzere yaklaşık 650.000 iř sağlamaktadır ve 2030 yılına kadar bu sayının yaklaşık 1.000.000'e kadar artması beklenmektedir. Güneş enerjisine olan eğilimin artmasının sebebi güneş panellerinin kullanımındaki artıştır, fakat kullanılan Güneş panellerinin hepsini üretemeyen AB uzun vadede etkisini gösterebilecek bir risk almaktadır. AB'nin enerji panellerinin çoğunluğu Çin'den yapılan ithalatlarda karşılanıyor; bu yoğunlaşma, değer zincirinin dayanıklılığı açasından riskler ve bağımlılıklar nedeniyle güneş panelleri için fiyat

istikrarı açısından uzun vadeli riskler yaratıyor, bu da Avrupa Birliği'nin enflasyonların etkilerinden kurtulabilmesi ve gelecekteki olası riskleri indirgemesi için enerji üretimine önem vermesi gerektiğini vurguluyor.

Mayıs 2022'de yayınlanan savaş sonrası enerji politikası (REPowerEU) yenilenebilir enerjinin Rusya'nın fosil yakıtlarına bağımlılığı sona erdirmenin önemli bir ayağı olduğunu müjdeledi. REPowerEU, AB'nin genel yenilenebilir enerji hedefini 2030'a kadar %45'e yükseltti. REPowerEU stratejisini bir başka amacı ise yenilenebilir enerjiye yönelik projeleri olabildiğince hızlı onay vererek, uzun vadeli yenilenebilir enerji kaynaklarına geçişi hızlandırmak. Bu sebepten ötürü AB bilimsel araştırmalara, projelere ve kamu oyunu devreye sokan çalışmalara destek vermekte ve hızlı bir kalkınma için yenilenebilir enerji çalışmalarında bir öncü olmayı hedeflemektedir. Üye devletler, benzer şekilde yenilenebilir enerji hedeflerini yukarıya doğru revize ederek bu çabaları Avrupa düzeyinde daha da güçlendirdiler. Almanya, Portekiz ve diğer birçok ülke 2030 hedeflerini artırdı. Enerji üretiminin %70'inde kömür payına sahip olan Polonya bile 2030 yılına kadar enerjisini %47'sini yenilenebilir kaynaklardan üretmeyi hedefliyor. Aynı zamanda Yunanistan, enerji kaynaklarındaki Avrupa faaliyetlerine yönelik olarak ulusal izin süreçlerini modernize etmek ve basitleştirmek için kararlı önlemler olarak 2022'de AB'nin güneş enerjisi lider tablosunda hızlı bir şekilde ikinci sıraya yükseldi.

Enerji verimliliği önlemleri de enerji ithalatına olan bağımlılığı azaltmak önemli bir rol oynadı. Üye ülkeler sadece hedef koymakla kalmayıp enerji tüketicisi olan halk ve endüstrinin duruma bilinç kazanması ve yenilenebilir enerjiye yönelmesi için çeşitli mali teşvikler uygulamaya koydu. Ev ve fabrikalarda izolasyon önem kazandı, ayrıca Avrupa genelinde 2.8 milyon ısı pompası kuruldu ve bu durum inşaat sektöründe doğal gaz kullanımında önümüzdeki yıllara da yansıtacak bir düşüşe sebep oldu.

Avrupa Merkez Bankası ise faiz fiyatlarını arttırarak enflasyonun düşmesini planlamaktadır. Fakat enflasyonların asıl sebebi talebin arzı karşılayamaması olduğu için, somut çözümler ancak fosil yakıtlara olan bağımlılığın azaltılması ile bulunabilir.

Problemde Rol Oynayan Aktörler

Rusya'nın Ukrayna'ya istilasından sonra Avrupa Birliği'nin üye devletlerinden olan Ukrayna'nın yanında durması, Avrupa'nın enerji ihtiyacının %50'sini karşılayan Rusya'yı yaptırımda bulunmaya itti. Rusya, bakım ve onarım çalışmalarını gerekçe göstererek Kuzey Akım 1 boru hattından Avrupa'ya gaz akışını ikinci kez kesti.

Küresel piyasada enflasyona sebep olan bu politik hamle, enerjinin bir “siyasi silah” olarak kullanıldığının göstergesi, fakat Moskova bu iddiaları reddediyor.

Kuzey Akım 1 hattı Almanya’ya yılda 55 milyar metreküp gaz taşıyor ve hattın sahibi ve işletmecisi, Rus devlet şirketi Gazprom'un en fazla pay sahibi olduğu Nord Stream AG şirketi. Kuzey Akım boru hattını kapatma nedeni olarak Rusya türbinlerden birinde sızıntı tespit edilmesini öne sürüyor. Fakat gaz türbinini üreten Siemens Enerji şirketi, bu tür sızıntıların "normalde türbinlerin çalışmasını etkilemediğini" belirtti. Gazprom eksik belgelerin bazı gaz türbinlerinin bakımını engellediğini belirtti; ancak Siemens Enerji ilgili evrakları temin edemediği iddiasını reddetti.

Bruegel enerji şirketinden enerji politikaları uzmanı Ben McWilliams, boru hattını kapatmak için bunun meşru bir sebep olmadığını belirterek, "Eminim ki bu Putin'in gaz fiyatlarını manipüle edip Avrupa enerji sistemleri üzerinde baskı oluşturmak için yaptığı son manevra" diyor.

Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin'in sözcüsü de doğalgaz boru hattı kesintilerinde Batı yaptırımlarının rol oynadığını söyledi.

Avrupa Birliği (AB), Şubat ayından bu yana Rusya'ya enerji sektörü de dahil olmak üzere bir dizi yaptırım uyguladı. Ancak AB sözcüsü BBC'ye yaptığı açıklamada, gazı Avrupa'ya taşımada gereken teknolojinin yaptırımlardan etkilenmediğini söyledi.

Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular

- 1) Küresel enflasyon ile mücadele için devletler arasında yeni ticari ilişkiler kurulabilir mi? Rusya'nın yaptığı gaz ithalatı kesintisinin etkileri , devletlerin birbirlerine karşılıklı yardımı ile minimuma indirilebilir mi?
- 2) Vatandaşların ısınmasını ve beslenmesini etkileyecek olan gaz kesintisi sorunları , Birleşmiş Milletler organları tarafından yapılacak yardımlar ile engellenebilir mi?
- 3) Enflasyonların duraklaması ve ekonomik dengenin sağlanması için Avrupa Merkez Bankası faiz oranını artırmalı mı?
- 4) Fosil yakıtlarına bağımlılığın sebep olduğu enerji krizi, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım ile hem daha bağımsız hem de daha sürdürülebilir bir geleceğe umut olabilir mi?
- 5) Hangi enerji kaynaklarına ne kadar yatırım yapılmalı ve yenilenebilir enerjinin gelişmesi için bilim ve teknolojiye nasıl yararlanmalı?

Araştırma Önerileri

[Enerji krizi Avrupa'yı korkutuyor](#)

[Avrupa'daki enerji krizinin yansımaları](#)

[Avrupa'da enerji krizi: Rusya Kuzey Akımı'nı kesti, AB kısm ne yapacak?](#)

<https://youtu.be/QIxcVxOrCns?si=Ojx8xqWzwEvDu2ly>

KAYNAKÇA:

<https://cepr.org/voxeu/columns/european-energy-crisis-and-consequences-global-natural-gas-market#:~:text=The%20European%20energy%20crisis%20and%20the%20consequences%20for%20the%20global%20natural%20gas%20market,-Simone%20Emiliozzi&text=The%202022%20Russian%20invasion%20of,focus%20shifted%20towards%20energy%20security.>

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal/repowerEU-affordable-secure-and-sustainable-energy-Europe_en

https://epc.eu/content/PDF/2024/Simon_Energy_policy_Brief.pdf

<https://tradingeconomics.com/euro-area/energy-inflation#:~:text=Energy%20Inflation%20in%20Euro%20area,percent%20in%20July%20of%202009.>

https://www.economist.com/europe/2022/03/26/weaning-europe-off-russian-energy-will-mean-making-changes?utm_medium=cpc.adword.pd&utm_source=google&ppccampaignID=18151738051&ppcadID=&utm_campaign=a.22brand_pmax&utm_content=conversion.direct-response.anonymous&gad_source=1&gbraid=0AAAAADf4Abb_tskzXaszCfaPszbHsOsS_&gclid=CjwKCAjw4_K0BhBsEiwAfVVZ_2IG7KPP_70kOusXsKMD7mNrb4JHuDXeIVrJiyv4eA8k66BYOGtdPBoCecEQAvD_BwE&gclid=aw.ds

<https://tr.euronews.com/2022/01/07/euro-bolgesi-nde-enflasyon-neden-art-yor-rakamlar-n-yukselmesi-ne-anlama-geliyor>

<https://www.bbc.com/turkce/articles/crgj3jd28wmo#:~:text=Rusya%2024%20%C5%9Eubat'ta%20Ukrayna,alternatif%20gaz%20tedarik%20etmeye%20%C3%A7al%C4%B1%C5%9F%C4%B1yor.>

[\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(Corporate\)](#) [\(euronews\)](#) [\(Corporate\)](#) [\(euronews\)](#)

[\(Corporate\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#)

[\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#) [\(SETA Vision\)](#) [\(euronews\)](#) [\(euronews\)](#)

Gündem Maddesi

Vergi Kaçakçılığı ve Bunun Küresel Ticarete Etkileri:

Problemin Tanımı

Vergi kaçakçılığı, ülkelerin kamu kaynaklarını ciddi ölçüde zayıflatan ve küresel ekonomiyi olumsuz etkileyen yaygın bir sorundur. Gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler bu durumdan farklı şekillerde etkilenmektedir. Gelişmiş ülkelerde, çok uluslu şirketler sıklıkla gelir kaydırma stratejileri kullanarak vergi yükümlülüklerini düşük vergi oranları sunan ülkelere taşımaktadır. Örneğin, Avrupa Birliği'nde bazı üye ülkeler, bu tür stratejiler nedeniyle yıllık milyarlarca Euro vergi kaybı yaşamakta, bu da bütçe açıklarını artırmakta ve kamu hizmetlerine ayrılan fonları azaltmaktadır. Amerika Birleşik Devletleri de, özellikle teknoloji ve dijital platformlar üzerinden elde edilen gelirlerin düşük vergi cennetlerine aktarılması sonucunda büyük ölçüde vergi kaybına uğramaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerde ise vergi kaçakçılığı genellikle zayıf denetim mekanizmaları, yetersiz vergi altyapısı ve yolsuzluk nedeniyle daha yaygındır. Bu ülkeler, kamu hizmetlerinin finansmanı için büyük ölçüde vergi gelirlerine bağlı olup, kaçakçılık nedeniyle ciddi bütçe sıkıntıları yaşamaktadır. Örneğin, Sahra Altı Afrika'da, vergi kaçakçılığı ve yasadışı finansal akışlar nedeniyle ülkelerin yıllık ortalama 50 milyar dolar kaybettiği tahmin edilmektedir. Bu durum, yalnızca yerel ekonomiyi değil, aynı zamanda uluslararası ticareti de etkileyerek adil rekabet koşullarını bozmaktadır.

Vergi kaçakçılığının yaygın olduğu ülkelerde ekonomik dengesizlikler artmakta, sosyal eşitsizlikler derinleşmekte ve hükümetlerin kamu hizmetlerine yapabileceği yatırımlar azalmakta, bu da uzun vadede ekonomik büyümeyi olumsuz etkilemektedir. Uluslararası arenada ise, vergi kaçakçılığı küresel ticaret anlaşmalarının uygulanabilirliğini zayıflatarak ekonomik işbirliği ve kalkınma hedeflerine gölge düşürmektedir. Bu nedenle, vergi kaçakçılığına karşı etkili politikalar geliştirilmesi ve uluslararası işbirliğinin artırılması, hem yerel hem de küresel ekonomilerin sürdürülebilirliği açısından kritik önem taşımaktadır.

Komitenin Tarihçesi ve Yapısı

1. 1920'ler ve 1930'lar: İlk Yasal Düzenlemeler

1920'ler ve 1930'larda, vergi kaçakçılığı ve gelir kaybı konusundaki farkındalık artmaya başlamıştır. Özellikle Büyük Buhran döneminde, devletlerin gelirlerini artırma çabalarıyla vergi kaçakçılığına karşı ilk yasal düzenlemeler gündeme gelmiştir. Bu yıllarda, vergi kaybı miktarları kesin olarak bilinmemekle birlikte, dünya genelinde hükümetlerin vergi gelirlerini artırma çabalarının bir parçası olarak birçok uluslararası işbirliği ve düzenleme çalışmaları başlatılmıştır.

2. 1950'ler ve 1960'lar: Çok Uluslu Şirketlerin Yükselişi

1950'ler ve 1960'lar, çok uluslu şirketlerin küresel ekonomide daha fazla yer almaya başladığı yıllardır. Bu dönemde vergi kaçakçılığı, yüksek vergi oranlarına sahip ülkelerden düşük vergi oranlarına sahip ülkelere doğru gelir kaydırma stratejileri ile yaygınlaşmıştır. 1960'ların sonuna doğru, çok uluslu şirketlerin vergi kaçakçılığı nedeniyle dünya genelinde milyarlarca dolar vergi kaybı yaşandığı tahmin edilmektedir. Bu yıllarda ABD, yüksek vergili ekonomilerdeki kayıpları azaltmak için denetimlerini artırmış ve çok uluslu şirketlerin finansal hareketlerini izlemeye başlamıştır.

3. 1980'ler ve 1990'lar: Küreselleşme ve Vergi Kaybının Artışı

1980'ler ve 1990'lar, küreselleşmenin hızlandığı ve sermaye hareketlerinin serbestleştiği bir dönem olarak, vergi kaçakçılığının boyutlarının büyüdüğü yıllardır. Bu dönemde, vergi cennetlerine yönelik sermaye akışları artmış ve hükümetler, vergi kaçakçılığı nedeniyle ciddi gelir kayıpları yaşamıştır. 1990'ların sonlarında, OECD tarafından yapılan tahminlere göre, dünya genelinde vergi cennetlerine yönelen yıllık sermaye akışı yaklaşık 600 milyar dolara ulaşmıştır. Bu dönemde, zararlı vergi rekabeti ve vergi kaçakçılığı küresel ekonominin büyümesini ve devletlerin gelirlerini ciddi şekilde etkilemiştir.

4. 2000'ler: Dijital Ekonominin Yükselişi ve BEPS Girişimi

2000'li yıllarda dijital ekonomi ve e-ticaretin hızlı büyümesiyle birlikte, vergi kaçakçılığı yeni boyutlar kazanmıştır. Dijital şirketlerin gelirlerini düşük vergili bölgelere kaydırma stratejileri yaygınlaşmış ve bu durum, vergi kayıplarının artmasına yol açmıştır. OECD, 2015 yılında yayımladığı raporda, vergi kaçakçılığı nedeniyle dünya genelinde yıllık 100 ila 240 milyar dolar arasında vergi kaybı yaşandığını belirtmiştir. Bu miktar, küresel kurumlar vergisi gelirlerinin %4 ile %10'u arasında bir kayba işaret etmektedir. BEPS projesi, bu soruna karşı uluslararası düzeyde bir yanıt olarak geliştirilmiştir ve vergi tabanını aşındıran uygulamalara karşı bir dizi yeni düzenleme ve politika önerisi sunmuştur.

5. 2010'lar ve 2020'ler: Şeffaflık Artışı ve Yeni Düzenlemeler

2010'lar ve 2020'ler, vergi kaçakçılığına karşı şeffaflığın ve uluslararası işbirliğinin arttığı yıllardır. ABD'nin 2010 yılında uygulamaya koyduğu FATCA (Foreign Account Tax Compliance Act) gibi düzenlemeler, dünya genelinde vergi şeffaflığını artırmıştır. Ayrıca, 2016 yılında sızdırılan Panama Belgeleri, vergi kaçakçılığı konusundaki farkındalığı küresel ölçekte artırmış ve birçok ülkede mali yapılar ve vergi düzenlemeleri üzerinde yoğun baskılar oluşturmuştur. 2021 yılında OECD ve G20 ülkelerinin "Küresel Asgari Vergi Oranı" üzerinde anlaşmaya varması, çok uluslu şirketlerin vergi kaçakçılığına karşı yeni bir dönüm noktası olmuştur. 2020'lerde, küresel vergi kaybının yılda yaklaşık 427 milyar dolar olduğu tahmin edilmektedir.

Problemin Güncel Durumu

Günümüzde vergi kaçakçılığı, küresel ekonominin karşı karşıya olduğu en önemli zorluklardan biri olmaya devam etmektedir. Dijitalleşme, küreselleşme ve sermaye akışlarının artışı, vergi kaçakçılığına yeni boyutlar kazandırmıştır. Özellikle dijital ekonominin büyümesi, çok uluslu şirketlerin, gelirlerini düşük vergili yargı bölgelerine kaydırma kapasitelerini artırmış ve bu durum devletlerin vergi gelirlerini ciddi ölçüde etkilemiştir.

Dijital platformlar ve teknoloji şirketleri, fiziksel varlıklarının bulunmadığı ülkelerde büyük gelirler elde ederken, bu gelirlerin vergilendirilmesinden kaçınmak için karmaşık mali yapılar kullanmaktadır. OECD'nin 2021 yılında yayımladığı bir rapora göre, çok uluslu şirketlerin vergi kaçakçılığı nedeniyle dünya genelinde yıllık yaklaşık 240 milyar dolar vergi kaybı yaşanmaktadır. Bu miktar, küresel kurumlar vergisi gelirlerinin %4 ile %10'u arasında bir kayba işaret etmektedir.

COVID-19 pandemisi, devletlerin mali kaynaklarını daha da kısıtlamış ve vergi kaçakçılığına karşı mücadelenin önemini artırmıştır. Pandemi sürecinde, hükümetler artan sağlık harcamaları ve ekonomik destek paketlerini finanse etmek için vergi gelirlerine daha fazla ihtiyaç duymuştur. Ancak, vergi kaçakçılığı ve vergiden kaçınma stratejileri, bu süreçte birçok ülke için önemli bir engel teşkil etmiştir. Tax Justice Network tarafından 2020 yılında yayımlanan bir rapora göre, dünya genelinde vergi kaçakçılığı ve agresif vergi planlaması nedeniyle yıllık yaklaşık 427 milyar dolar kaybedilmektedir. Bu miktarın büyük bir kısmı, gelişmekte olan ülkelerin kamu hizmetlerine ayrılması gereken kaynaklardan oluşmaktadır.

Son yıllarda, vergi kaçakçılığına karşı uluslararası işbirliği artmış ve birçok yeni düzenleme hayata geçirilmiştir. OECD ve G20 ülkeleri, 2021 yılında "Küresel Asgari Vergi Oranı" üzerinde anlaşarak, çok uluslu şirketlerin düşük vergili yargı bölgelerinde kazançlarını kaydırmalarını önlemeyi amaçlamıştır. Bu anlaşma, dünya genelinde en az %15 oranında bir asgari kurumlar vergisi uygulanmasını öngörmektedir ve yaklaşık 150 ülkede uygulanması planlanmaktadır.

Ayrıca, Avrupa Birliği (AB) de vergi kaçakçılığına karşı sıkı tedbirler almaya devam etmektedir. 2021 yılında, AB Komisyonu, vergi şeffaflığını artırmayı ve vergi kaçakçılığına karşı mücadeleyi güçlendirmeyi amaçlayan yeni bir dizi tedbir önerisi sunmuştur. Bu tedbirler arasında dijital platformların gelirlerinin vergilendirilmesi ve vergi cennetlerinin kullanımını sınırlayan düzenlemeler bulunmaktadır.

Problemde Rol Oynayan Aktörler:

1. Çok uluslu şirketler,
2. Vergi cenneti olarak adlandırılan ülkeler (Cayman Adaları, Britanya Virjin Adaları, Hong Kong, İsviçre, Hollanda, Lüksemburg)
3. Vergi denetiminde açıklığı olan ülkeler
4. IMF (Uluslararası Para Fonu)

Bildiri Teklifinin Yanıtlaması Gereken Sorular:

1. Çok uluslu şirketlerin ödeyecekleri vergilerin planladırılması neye göre yapılmalıdır? (örnek: firmanın ödeyeceği kurumsal vergi, firmanın üretim yaptığı ve kazanç elde ettiği her fabrika için, fabrikanın bulunduğu ülkenin kurallarına göre hesaplanır)
2. Birleşmiş milletler vergi cennetlerini engelleyebilmek için küresel bir asgari vergi sınırı getirebilir mi?
3. Vergi kaçakçılığı yapan uluslararası firmaların saptanması ve gözetlenmesi için ne gibi kurumlardan yardım alınabilir ve nasıl teknolojiler geliştirilebilir?
4. Kurumsal vergi kaçakçılığı yapan firmalara ve firma yöneticilerine ne gibi yaptırımlar uygulanmalı?

Kaynakça:

- [European Commission \(2020\). Taxation Trends in the European Union: Data for the EU Member States, Iceland and Norway. Publications Office of the European Union.](#)
- [OECD \(2019\). Addressing the Tax Challenges of the Digitalisation of the Economy: Policy Note. OECD/G20 Base Erosion and Profit Shifting Project.](#)
- [OECD \(2015\). Base Erosion and Profit Shifting \(BEPS\) 2015 Final Reports. OECD Publishing.](#)
- [FATCA \(2010\). Foreign Account Tax Compliance Act. U.S. Department of the Treasury.](#)
- [Panama Papers \(2016\). Panama Papers: Exposing the Rogue Offshore Finance Industry. International Consortium of Investigative Journalists.](#)
- [Tax Justice Network \(2020\). The State of Tax Justice 2020: Tax Justice in the Time of COVID-19.](#)
- [OECD \(2021\). International community strikes a ground-breaking tax deal for the digital age. OECD Publishing.](#)
- [European Commission \(2021\). A Fair & Competitive Digital Economy – Digital Tax Package. European Commission.](#)